

– HEL VED SIDEN 1957 –

FDV-DOKUMENTASJON

KLEDNING TIL UTVENDIG BRUK

---

1. PRODUKTBESKRIVELSE

Utvendig kledning produseres hovedsakelig i gran og furu. Produktet produseres iht. NS 3186. Kledningsbord leveres med saget, høvlet eller finrillet ytterside. Enkelte typer kledning kan leveres fingerskjøtt med lim som er godkjent av Norsk Limtrekontroll for utvendig bruk.

I tillegg gjelder følgende standarder i relevante tilfeller: NS-EN 14519, NS-EN 15146, NS-EN 14915.

Byggdetaljer fra Sintef 542.101 og 542.102 henvises til for planlegging og montering av utvendig kledning (stående og liggende).

Kledningen leveres i følgende varianter fra fabrikk:

- Ubehandlet
- Grunnet – Jotun Opaque/Jotun Visir
- Mellomstrøk – Jotun DRYGOLIN Color Expert og Jotun DRYGOLIN Nordic Extreme
- Beis – Jotun Trebitt
- Jernvitrol

Vi er stolte av vår kledning og dens kvaliteter:

- Lages kun fra kjerneved, stammens indrefilet
- Endepløyd for raskere montering og mindre svinn
- Markedets største utvalg
- Fabrikkmalt med Jotuns beste produkter – både beis og maling – for dem som ønsker

Lagring, kapping og montering:

Kledningen skal lagres, plant, stabilt og minst 10 cm fra bakken og må dekkes for å unngå sollys, regn eller fukt fra jorden under lagring. Hvis ikke, så kan det fremskynde aldring og føre til fargeforandring, skjolder eller sprekkdannelse. Kuving og krymping kan forekomme ved høy temperaturer og lav luftfuktighet. Mørke farger er spesielt utsatt og må lagres riktig. Transportplast kan skades under transport og må ettergås hvis den skal brukes til å dekke kledningen ved lagring. Når innpakningen åpnes, anbefaler vi å montere kledningen så snart som mulig. Det er viktig at kledningen er ren og smussfri ved montering.

Montering

Kledningen monteres i henhold til gjeldende normer og standarder for tømrefaget. For øvrig henvises til Byggdetaljer fra Sintef 542.101 for stående trekledning, og 542.102 for liggende trekledning.

YTTERVEGG MED LIGGENDE KLEDNING

Hva trenger du?

- Vi anbefaler Asfalt vindtett eller GU-gips som vindtetting og avstivning av bygget.
- Bruk minimum 19×36 lekter til utforing/utlufting for kledningen.
- Bruk Hasås Alu musebånd. Festes på bunnsvillen med pappspiker. Den har 25 mm fingre som stenger for mus og gir maks lufting for kledningen.

Lufting/tetting

Det er like viktig med lufting ut i toppen i gesimskasse eller gavelvegg, som i bunnen.

Om du velger en duk for vindtetting av vegg, anbefales 23×48 som minimum utlekting, da vindtett kan strekke seg litt om isolasjonen trykker litt på fra innsiden.

Feste

Det anbefales å følge rådene til anerkjente festemiddelleverandører.

Spiker: På kledning opp til bredde 148 mm, brukes 1 spiker per spikerslag. På kledning fra 173 mm bredde, brukes 2 spikere.

YTTERVEGG MED STÅENDE KLEDNING

Hva trenger du?

- Vi anbefaler Asfalt vindtett eller GU-gips som vindtette plater for avstivning av bygget.
- Bruk minimum 19×36 til vertikale lekter
- Til utforing/utlufting brukes horisontale lekter min. 36×48 som blir spikerslag for den stående kledningen.
- Bruk Hasås Alu musebånd i bunnen festet på bunnsvillen med pappspiker. Den har 25 mm fingre som stenger for mus og gir maks lufting for kledningen.

Lufting/tetting

Det er like viktig med lufting ut i toppen i gesimskasse eller gavelvegg, som i bunnen.

Om du velger en duk for vindtetting av vegg, anbefales 23×48 som minimum utlekting, da duken kan strekke seg litt om isolasjonen trykker litt på fra innsiden.

Feste

Det anbefales å følge rådene til anerkjente festemiddelleverandører.

Stående kledning må festes med spesial kledningspiker med lim i lengde ca. 55 mm.

På kledning opp til bredde 123 mm, brukes 1 spiker per spikerslag. På kledning fra 148 mm bredde, brukes 2 spiker per spikerslag.

NB! Du må aldri spikre overliggeren i gjennom underliggeren. Det gir sprekker i kledningen.

KLEDNINGSKONTROLLEN

Velger du overflatebehandlet kledning fra Hasås kan du være trygg på at kvaliteten på kledningen er minst like god som lovet.

Hasås er tilsluttet Kledningskontrollen, en frivillig kontrollordning for produsenter av overflatebehandlet kledning. Formålet er å etablere et felles regelverk for å heve kvaliteten på overflatebehandlet kledning.

Alle produsenter tilsluttet Kledningskontrollen pålegger seg en årlig produksjonskontroll utført av Norsk Treteknisk Institutt. Kledningskontrollens varemerke er et bevis på at produsenten fokuserer på kvalitet og miljø, og bruker godkjente malingsprodukter.

De viktigste sjekkpunktene er:

- Riktig trefuktighet
- Riktig påleggsmengde (filmtykkelse)
- Riktig overflatetemperatur før kledningen males
- Loggføring av alle produksjonsserier

Trevirkets naturlige egenskaper over tid

Treverk er et biologisk materiale. Endringer, som sprekkdannelser, harpiksutslag og utfelling av krystaller er naturlige, og er ikke reklamasjonsberettiget. Merker i kledningen vil også kunne forekomme.

Trevirkets naturlige variasjon kan også gi variasjoner i farge, overflate og struktur.

Vi anbefaler å overflatebehandle mellom april og juli, da treverket er på sitt tørreste. Treverket er mest fuktige på høsten. Overflatebehandling på denne tiden kan føre til krympestriping og liming mellom kledningen.

Antatt levetid/brukstid

For treverkets levetid henvises det til ytelsesklaeringer for det aktuelle produkt. Beliggenhet, klima og utførelse vil påvirke levetiden.

Kledningsvarianter fra fabrikk

Ubehandlet: Ubehandlet kledning bør overflatebehandles så snart som mulig for å unngå fuktighet og råte. Endeveden bør behandles ekstra godt. Kledning som ikke behandles umiddelbart bør vaskes/børstes i

henhold til malingsprodusentens anbefalinger før den overflatebehandles. Løse trefiber kan oppstå hvis kledningen grunnes, men ikke ferdigbehandles. Disse bør fjernes mekanisk og treverket bør grunnes på nytt. Unngå vegetasjon nært inntil kledningen, da dette øker risikoen for fuktighet og råte.

Grunnet – Jotun Opaque/Jotun Visir: grunnet på 3 sider. Fordelene med industrielt behandlet kledning er at behandlingen er utført under optimale forhold og at faren for krympestriper og omleggsrate blir redusert. Montering uavhengig av vær og årstid. Opaque grunnet kledning bør behandles innen 12 måneder og Visir behandlet kledning bør behandles snarest mulig og innen 2 måneder. Endeved og skader grunnes vått-i-vått 3-4 strøk før viderebehandling. For best bevaring av treverket anbefales viderebehandling umiddelbart og senest innen første malesesong. Kledningen må være ren før viderebehandling.

– HEL VED SIDEN 1957 –

Mellomstrøk – Jotun DRYGOLIN Color Expert eller Jotun DRYGOLIN Nordic Extreme: mellomstrøk er påført på 3 sider. Fordelene med industrielt behandlet kledning er at behandlingen er utført under optimale forhold og at faren for krympestriper og omleggsrâte blir redusert. Montering uavhengig av vær og årstid. Toppstrøk må påføres innen 5 år etter kledningen er montert for Jotun DRYGOLIN Nordic Extreme og innen 3 år for Jotun DRYGOLIN Color Expert. Kledningen må være ren før viderebehandling. Skader og endeved grunnes vått-i-vått 3-4 strøk umiddelbart og påføres Jotun DRYGOLIN Nordic Extreme eller Jotun DRYGOLIN Color Expert.

Beis – Jotun Trebitt: beis er påført på 3 sider. Fordelene med industrielt behandlet kledning er at behandlingen er utført under optimale forhold og at faren for krympestriper og omleggsrâte blir redusert. Montering uavhengig av vær og årstid. Kledningen er i utgangspunktet ferdig og vil beholde farge og glans lenge, men det er viktig å behandle endeved. Endeved grunnes med Jotun Visir vått-i-vått 3-4 strøk umiddelbart og påføres Trebitt. Kledning med Visir og Trebitt kan stå inntil 5 år før det nytt strøk påføres, dette avhenger av ytre påvirkninger og husets utforming.

2. ANVISNING FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Ettersyn/kontroll

Kledningen inspiseres årlig for å vurdere tilstand og registrere eventuelle skader. Faren for råtedannelse er størst nederst på vegg. En syl kan stikkes inn i treverket på ulike steder for å sjekke om det er områder med råttten ved.

Periodisk kontroll og ettersyn bør gjennomføres hvert år. Eventuelt startende råteangrep må utbedres omgående ved å skifte ut alt skadet tre.

Løse trefibre må fjernes og bart treverk må grunnes og påføres to strøk maling/beis.

Rengjøring og rengjøringsmetoder

Utvendig kledning bør rengjøres minimum hvert annet år. Dette for å fjerne støv og skitt som fester seg til kledningen og gjør at soppsporer lettere fester seg til vegg. Kledningen vedlikeholdes ved å vaske med «husvask» eller – hvis svært skitne flater – kraftvask. Etter påføring av vaskemiddel bør vegg vaskes med børste og senere spyle med hageslange eller høytrykksspyler. Begynn nedenfra og oppover. NB! Lavt trykk på høytrykksspyleren er viktig for ikke å skade trefibrene i kledningen.

Les bruksanvisning på vaskemiddelet nøye.

Vedlikeholdsinstruksjon og –intervall

For å unngå råte i trekledning må en sørge for at kledningen ikke har mulighet til å ta opp fuktighet ved å dekke kledningen med en beskyttende overflatebehandling. Endeveden bør alltid behandles ekstra godt.

Unngå vegetasjon som vokser inntil kledningen. Dette vil kunne skape et fuktig klima og gi høyere råterisiko.

Ubehandlet kledning skal ferdigbehandles så snart som mulig. Kledningen vedlikeholdes ved å rengjøre iht. ovennevnte metode. Eventuelle skader i malingsfilm eller trevirke må utbedres omgående. All løs maling fjernes mekanisk. Bruk gjerne stålbørste ved særlig mye slitt treverk.

3. MILJØPÅVIRKNING

Produktet er ment for utvendig bruk og vil derfor ikke påvirke innemiljø.

4. BEHANDLINGSMÅTE FOR AVFALL IHT. NS 9431

Avfallstype:

- Rent trevirke (ubehandlet kledning 1141)
- Behandlet trevirke (behandlet kledning 1142)

Avfallshåndtering: Forbrenning og energiutnyttelse.

Opprinnelse: Næring: Bygg og anlegg.

Kode for avfallsbehandling: 1141/1142

Behandlingsmåte for emballasje IHT. NS 9431

Emballasje skal leveres til godkjent avfallsmottak. Papp- og metallemballasje går i all hovedsak til materialgjenvinning, mens avkapp- og plastemballasje går til forbrenning og energiutnyttelse.

- Papp går til materialgjenvinning (kode 1222)
- Blandet hard og myk plastemballasje går til forbrenning og energiutnyttelse (kode 1729)
- Rent trevirke går til forbrenning og energiutnyttelse (kode 1141)
- Metallemballasje går til forbrenning og energiutnyttelse (kode 1141)

5. TEKNISK SERVICE

Produsent/importør: Hasås AS

Postadresse: Kodalveien 484

Postnr. og poststed: 3243 Kodal

Telefon: 33 43 95 00

E-post: post@hasas.no

hasas.no

The logo for Hasås, featuring the company name in a bold, white, sans-serif font inside a dark blue rounded rectangle. The background of the entire page at the bottom features a decorative pattern of light grey, wavy lines resembling wood grain.

Hasås

– HEL VED SIDEN 1957 –